

ASOCIAȚIA

ROMÂNIA FĂRĂ EI

**Str. Munții Carpați 103, 052023 Sector 5, București, Tel: 0742689126,
Fax: 0214043631, gepurescu@yahoo.com, www.romaniafaraei.ro, www.rfe.ro**

Catre

Agentia pentru Protectia Mediului Vaslui

Asociatia Romania Fara Ei, organizatie legal inregistrata cu sediul in Bucuresti, Str. Munții Carpați nr 103, Sector 5, in baza prevederilor Constitutiei Romaniei, art. 35 « (3) Persoanele fizice și juridice au îndatorirea de a proteja și a ameliora mediul înconjurător”, ca urmare a anuntului Agentiei pentru protectia Mediului Vaslui, formuleaza urmatoarele

OBSERVATII

Cu privire la Rapoartele privind impactul asupra mediului ale S.C. HALCROW ROMANIA S.R.L. pentru SC CHEVRON ROMANIA EXPLORATION AND PRODUCTION SRL - Lucrari de amenajare si foraj pentru sondele de explorare Popeni 1A, com. Gagesti, Paltinis 1A, com. Bacesti si Silistea 1A, com. Pungesti, jud. Vaslui.

Prin prezenta va solicitam sa constatatii ca respectivele Rapoarte nu constituie studii de impact asupra mediului asa cum cere legislatia in vigoare din considerente pe care le explicitam in continuare.

I. Legislatia in vigoare incidenta

A. Constitutia Romaniei, Articolul 35:

(1) Statul recunoaște dreptul oricărei persoane la un mediu înconjurător sănătos și echilibrat ecologic.

(2) Statul asigură cadrul legislativ pentru exercitarea acestui drept.

(3) Persoanele fizice și juridice au îndatorirea de a proteja și a ameliora mediul înconjurător.

B. Legea Petrolului 238/2004, desi gazele de sist nu sunt definite in aceasta lege, in mod ilegal Hotararile de Guvern de aprobare a acordurilor petroliere au fost emise in baza acestei legi. In Parlament exista un proiect de lege pentru includerea in legea petrolului a prevederilor privind gazele de sist pentru ca ele nu sunt reglementate legal, fapt recunoscut in avizele proiectului de lege. Acest aspect al vidului legislativ este recunoscut chiar de Ministrul Mediului, situatia devenind una absurda cu accente penale.

C. H.G. 445/2009 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului

D. H.G. 2283/09.12.2004 privind aprobarea Acordului petrolier de concesiune pentru explorare/ dezvoltare/ exploatare în perimetrul EV-2 Bârlad, încheiat între Agenția Națională pentru Resurse Minerale și Corporația Regal Petroleum

E. Ordinul Nr. 135/76/84/1284 din 10 februarie 2010 privind aprobarea Metodologiei de aplicare a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice si private.

F. Ordinul Agentiei Nationala pentru Resurse Minerale (ANRM) nr. 25/03.02.2011 privind aprobarea preluarii de catre Chevron Romania Holdings BV a licentei de la Regal Petroleum PLC.

G. Avizele ANRM nr. 38 si 39 – C/05.II.2013 pentru aprobarea saparii sondei de explorare Silistea 1A si Popeni 1A.

H. Ordinului nr. 863/2002 al Ministerului Apelor si Protectiei Mediului privind aprobarea ghidurilor metodologice aplicabile etapelor procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului.

II. Situatia legala a proiectului

1. Proiectul asa cum a fost aprobat prin H.G. 2283/09.12.2004 si Ordinul ANRM nr. 25/03.02.2011 are drept titular (beneficiar) CHEVRON ROMANIA HOLDINGS BV. Desi inregistrata la Registrul Comertului cu J40/9304/2010 din data de 29.09.2010, CHEVRON ROMANIA EXPLORATION AND PRODUCTION SRL, filiala a CHEVRON ROMANIA HOLDINGS BV, nu a intervenit in procesul de transfer al licentei. Conform Legii petrolului **Art. 33** "(1) Persoanele juridice străine care au obținut dreptul de a efectua operațiuni petroliere sunt obligate ca, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a acordului petrolier, să

înființeze și să mențină, pe toată durata concesiunii și în condițiile acordului petrolier, o filială sau sucursală cu sediul în România.” Deși avea o filială în România, CHEVRON ROMANIA HOLDINGS BV nu a folosit-o, dar acum în Rapoarte apare drept Beneficiar.

Tot legea petrolului stabilește la art 34 ca “(1) Titularul unui acord petrolier poate transfera altei persoane juridice drepturile dobândite și obligațiile asumate, numai cu aprobarea prealabilă scrisă a autorității competente.” Asadar firma CHEVRON ROMANIA HOLDINGS BV nu a înființat o filială, ci a transferat unei firme pe care o controlează, filială neimplicată în transferul de la Regal Petroleum, acordul petrolier fără aprobarea ANRM.

2. Legea petrolului stabilește la art 32 ca «Începerea operațiunilor petroliere se autorizează în scris de către autoritatea competentă, în baza autorizațiilor și avizelor impuse de legislația în vigoare.» Constatăm cu surprindere că această prevedere legală este încălcată prin Avizele pentru aprobarea săpării sondelor de explorare. Asadar ANRM a autorizat Beneficiarul să înceapă operațiunile petroliere fără ca acesta să aibă toate avizele cerute de lege. Mai mult, este de notorietate că în mai multe comune din Vaslui unde Chevron a organizat întâlniri, sunt interzise prin acte normative în vigoare lucrările de foraj și construcție de sonde pentru explorarea/exploatarea gazelor de sist. Ne aflăm deja într-o situație de abuz în serviciu ce va fi reclamată de îndată Parchetului.

III. Situația legală a Rapoartelor privind impact asupra mediului

1. Acordul petrolier este secretizat în mod arbitrar și ilegal, iar o evaluare a impactului asupra mediului nu poate fi făcută fără cunoașterea exactă a proiectului. Rapoartele întocmite «partinitor» de către S.C. HALCROW ROMANIA S.R.L., încălcând Ordinul Nr. 863/2002 ce stipulează obligația de a întocmi un Raport imparțial, duc la imposibilitatea luării unei decizii de acordare a Avizului de mediu. Niciunul dintre membrii Comisiei de Avizare Tehnică și nici un specialist, nici măcar Președintele ANRM nu are acces la textul Acordului petrolier. În aceste condiții, niciunul dintre aceștia nu pot lua decizii cu privire la viitorul nostru, la sănătatea noastră și la protecția mediului.

2. Rapoartele impactului asupra mediului sunt întocmite de filiale ale unor firme străine, firme ce colaborează în SUA, iar firma care a întocmit Rapoartele este cea care a patentat fracturarea hidrolică în foraj orizontal pentru explorarea și exploatarea gazelor de sist. Rapoartele prezentate trebuie privite cu suspiciune întrucât ele nu respectă Ordinul Nr. 863/2002 privind

aprobarea ghidurilor metodologice aplicabile etapelor procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului prin prisma următoarelor calități pe care trebuie să le aibă un studiu adecvat:

- să conțină o descriere clară a proceselor urmărite;
- să prezinte o structură clară și o secvență logică a informațiilor, de exemplu: impactul potențial, condițiile existente, impactul prognozat (tip, extindere, mărime), posibilitățile de diminuare, mărimea și importanța impactului rezidual;
- să conțină trimiteri bibliografice la sursele de informații folosite;
- să fie concis, cuprinzător și obiectiv;
- să fie imparțial;
- să includă o descriere completă a proiectului propus;
- să folosească diagrame, ilustrații, fotografii și alte materiale grafice;
- să folosească o terminologie consecventă;
- să prezinte un glosar al termenilor folosiți;
- să acopere în mod corespunzător aspectele complexe;
- să conțină o descriere adecvată a metodelor folosite pentru studierea fiecărui aspect de mediu;
- să acopere fiecare aspect de mediu în mod proporțional cu importanța sa;
- să demonstreze consultarea corespunzătoare a tuturor factorilor interesați;
- să includă luarea în considerare a variantelor la proiect;
- să prezinte programul de măsuri pentru limitarea efectelor și pe cel de monitoring;
- să conțină un rezumat fără caracter tehnic;
- să evidențieze modul în care se respectă cerințele altor reglementări.

Lista de control pentru etapa de analiză, prezentată în tabel, constituie un suport pentru

- analiza gradului de conformitate a raportului la studiul de evaluare cu cerințele exprimate în îndrumar și cu ceea ce este acceptat ca fiind o practică bună în procesul de evaluare a impactului asupra mediului. Atunci când se spune despre un raport la studiul de evaluare că este adecvat se are în vedere cât de complet și de potrivit este acest studiu din punct de vedere al procesului de decizie.

Având în vedere cele de mai sus, Rapoartele prezentate nu se pot încadra ca respecta cerințele legale obligatorii de întocmire.

Utilizatorul listei de control va analiza dacă raportul la studiul de evaluare îndeplinește două obiective:

- furnizează decidenților toate informațiile necesare pentru luarea deciziei de emitere sau respingere a acordului de mediu;
- permite comunicarea eficientă cu factorii consultați și cu publicul larg, astfel încât aceștia să poată face comentarii într-un mod folositor cu privire la proiect și la efectele sale asupra mediului.

AICI...

2. Conform art. 5 din Anexa 1 a Ordinului Nr. 135/76/84/1284 din 2010

(1) Evaluarea impactului asupra mediului nu poate fi efectuat după ce lucrările de investiție au fost demarate sau proiectele au fost realizate.

(3) În situația în care o investiție se realizează etapizat sau se amplasează pe terenuri aflate în raza teritorială a mai multor unități administrativ-teritoriale învecinate, **evaluarea impactului asupra mediului se realizează pentru întreaga investiție.**

Prin urmare, metodologia de evaluare a impactului asupra mediului este clară și fără echivoc. Datorită modului secret prin care CHEVRON ROMANIA EXPLORATION AND PRODUCTION SRL a demarat investițiile privind executia obligațiilor cuprinse în Acordul petrolier, întocmirea proiectelor de amplasare a sondelor, inclusiv excursia în Polonia cu sateni din comunele unde planuiesc amplasarea sondelor, au încălcat legislația în vigoare.

3. Cea mai gravă situație este încercarea, împreună cu reprezentanții Ministerului Mediului și Schimbărilor Climatice, dar și cu cei ai Agenției Naționale pentru Protecția Mediului și Filiala Vaslui, de a induce în eroare populația cu privire la pericolele pe care le implică executarea Acordului petrolier, de a dezinforma cetățenii susținând că nu este nevoie de studiu de impact asupra mediului pentru întreaga investiție. Din Rapoartele de impact reiese clar scopul proiectelor propuse, chiar și acestea parțiale: «**Scopul proiectului propus este acela de forare a unei sonde de investigație și de colectare a probelor de teren, pentru determinarea caracteristicilor geologice și fizice ale stratelor traversate prin foraj în vederea evidentierii structurilor geologice cu hidrocarburi, a posibilităților de producție a eventualelor resurse descoperite.**» Chiar din pliantele companiei Chevron stim că evidentierea posibilităților de producție se face numai prin fracturarea hidrolică, adică etapa de explorare experimentală. Rapoartele sunt, așa cum este, pline de neadevăruri evidente ce sunt ușor probate tocmai cu documentele Chevron. Mai mult în Rapoarte sunt menționate **masuratorile geofizice de sonda**: « ... **geofizica de sonda furnizează informații care altfel nu ar fi**

disponibile prin metodele clasice obtinute din carote ». Prin aceste explicatii se incearca ascunderea dupa cuvinte a procedurii de **fracturare hidraulica**. « **La final va fi determinata rezistenta stratului de interes. Efectuarea incercarii de rezistenta presupune injectarea sub presiune a unui fluid-apa sarata in stratul de interes in vederea evaluarii rezistentei rocii, a permeabilitatii si a presiunii din porii acesteia. Operatia dureaza aproximativ 10 minute, volumul de apa sarata injectata fiind de aproximativ 0.35 m³ dupa care sonda se va tine inchisa sub observatie in scopul monitorizarii presiunii din aceasta.** »

Raportul omite cele mai importante aspecte in aceasta faza, care **depaseste evident etapa de prevalare a probelor solide, a carotelor**, si anume presiunea fluidului, dar este si vag indicand si o cantitate mica de lichid, fara sa precizeze volumul acesteia. Acesti factori nu puteau fi prezentati, desi legislatia obliga, pentru ca ar demonstra ca se efectueaza in fapt si etapa de explorare experimentală. Forajul pana la 3000-3800 m nu exclude forajul orizontal, intrucat adancimea ramane evident constanta. Explicatiile din Rapoarte sunt extrem de sumare, formulari tipice incercarii de a ascunde date importante. Tocmai procesul care depaseste stadiul de studiere a carotelor este prezentat lacunar, desi la inceput se mentioneaza de mai multe ori in mod expres ca operatiunile se opresc la extragerea carotelor.

IV. Probleme ale aspectelor prezentate in Rapoarte

1. Proiectul descrie intr-un mod echivoc operatiunile tehnice, precum si masurile de prevenire a incidentelor cu efecte asupra mediului, insistand asupra unor detalii nu prea importante si omitand sa explicitizeze detaliile cele mai importante, cum ar fi studiile geofizice de sonda. Prevederile pentru monitorizarea mediului sunt generale si fara responsabilitati clare. Intreaga monitorizare nu apartine autoritatilor statului, ci titularului de proiect. Conditiiile de realizare a proiectului se refera preponderent la aspecte precum starea tehnica a unor camioane decat la starea tehnica si operarea echipamentelor de foraj. Aici se pare ca serviciile sunt externalizate. In acest caz trebuie obligatoriu evaluata firma implicata in foraj.
2. Procesul de foraj la adancimi de 3000-3800m in roca de acest tip utilizeaza 1500mc de apa (1,5 milioane de kg) impreuna cu aproape 500.000 kg de substante chimice, in majoritate toxice. Acest amestec impreuna cu roca rezultata in urma forajului dupa decantare, nu poate fi dusa direct la statia de epurare, intrucat nu se cunoaste compozitia namolului rezultat, dar exista o mare probabilitate ca acesta sa contina

substante radioactive. Proiectul nu propune solutii de rezolvare a acestei probleme. Mai mult, serviciile de gestionare a deseurilor este externalizat, ceea ce implica verificarea in prealabil a tuturor aspectelor legate de firma ce va gestiona deseurile.

3. Amplasarea sondei se face cu ocuparea unei suprafete de aproximativ trei ori mai mare decat suprafata utila instalatiilor de foraj, urmare fiind retragerea din circuitul agricol a unui teren suplimentar, ocupat fara scop declarat pe o perioada indelungata.
4. Numarul persoanelor afectate nu a fost luat in calcul, nici prin prisma hotararilor Consiliilor Locale ale comunelor, nici ca urmare a exprimarii libere a cetatenilor in numeroase ocazii de-a lungul anilor 2012 si 2013 cu privire la explorarea si exploatarea gazelor de sist. Enumerarea « beneficiilor », adica locuri de munca si taxe sunt formale fara indicatori nici macar aproximativi.
5. Referitor la controlul emisiilor de poluanti in mediu, prelevarea de probe de apa de la adancimile specificate de dvs (maximum 60m) nu asigura in suficienta masura referinta starii initiale a calitatii apelor freatice si acviferelor din zonele amplasamentelor, intrucat in judetul Vaslui, pentru alimentarea cu apa exista foraje cu adancimi de peste 100m.
6. Referitor la controlul emisiilor de poluanti in mediu, consideram ca prelevarea de probe de sol de la adancimile specificate de dvs (maximum 1m) nu asigura in suficienta masura referinta starii initiale a calitatii solului din zonele amplasamentelor.
7. Raportul demonstreaza ca se efectueaza fracturare hidraulica mascata sub forma de studii geofizice de sonda, studii care in literatura nu se regasesc cu sumara descriere din Rapoarte.
8. Conform Art. 5 (2) din HG 445/2009, « **evaluarea impactului asupra mediului identifică, descrie și evaluează, în mod corespunzător și pentru fiecare caz, în conformitate cu prevederile prezentei hotărâri, efectele directe și indirecte ale unui proiect asupra următorilor factori:**

a) **ființe umane, faună și floră;.....** ». Din acest punct de vedere, Rapoartele e impact nu aduc nici o lamurire cu privire la impactul asupra sanatatii umane.
9. Ministerul apelor si padurilor a anuntat demararea unui studiu de impact al fracturarii hidraulice asupra apelor, studiu cu termen de finalizare la finalul anului 2013. Graba

acordarii avizelor de mediu fara existenta studiilor comandate chiar de autoritati nu reprezinta o atitudine constitutionala si legala din partea autoritatilor de mediu.

- 10.** In cazul proiectelor de anvergura, cu impact potential asupra mediului foarte mare se au in vedere parerea publicului si a consultantilor, precum si existenta unor controverse. Subiectul de fata contine toate aceste aspecte, necesitatea unor studii de impact reale, impartiale este absolut necesara. Raspunderea nu poate fi transferata pe baza Rapoartelor facute de o companie prietena, ale caror companii mama sunt partenere de afaceri in SUA si in lume in domeniul gazelor de sist, ambele fiind acuzate de producerea unor dezastre ecologice.

Protectia mediului reprezinta ansamblul masurilor preventive pe care autoritatile statului sunt obligate prin lege sa le aplice pentru apararea drepturilor constitutionale fundamentale la un mediu sanatos. Companiile care vor sa deruleze proiecte cu impact negativ asupra mediului, impact probat in SUA, trebuie sa aiba un comportament de respect total a prevederilor legale in vigoare. Orice abatere de la normele legale inseamna un risc iminent pentru producerea de incidente cu efecte negative asupra mediului. Compania Chevron Romania Exploration and Production SRL este o filiala a firmei Chevron din SUA. Istoricul lucrarilor efectuate de aceasta firma si, mai ales, incidentele in care a fost implicata trebuie sa reprezinte punctul de plecare pentru constatarea gradului de credibilitate a companiei ce doreste sa efectueze lucrari deosebit de periculoase, interzise in multe tari europene, dar si in SUA. Chiar Uniunea Europeana inca nu are un raspuns fata de intrebarile ridicate de cetatenii Europei cu privire la pericolele explorarii si exploatarii gazelor de sist, hidrocarburi situate in strate geologice asociate deseori cu substante radioactive.

Istoricul Chevron contine mai multe incidente si incercari de ascunderea a nivelelor reale de poluare, factori importanti in orice evaluare de mediu ce implica aceasta companie si filialele sale :

1. In Richmond, California, SUA, Chevron este anchetata dupa ce, in 2012, a fost descoperita o conducta ce evita detectoarele de gaz pentru a evita monitorizarea agentilor de poluare eliberati in atmosfera.

2. Cazul din Lago Agrio, Ecuador este celebru pentru uriasa amenda de 19 miliarde de dolari pe care Chevron refuza sa o plateasca.

3. Curtea de apel din Argentina a mentinut sechestrul pe activele Chevron dupa poluarea Amazonului.

Astfel de exemple se pot regasi in Romania curand, in principal datorita lipsei totale a organismelor de control si a coruptiei generalizate dublata de incompetenta.

Cerem Agentiei Pentru Protectia Mediului Vaslui respectarea indatoririlor constitutionale si legale privind ameliorarea si protectia mediului si avizarea negativa a Rapoartelor CHEVRON ROMANIA EXPLORATION AND PRODUCTION SRL pentru motivele de mai sus.

01.07.2013

Presedinte,

Dr. George Epurescu

